

Beginnen met

SharpEye

korte praktische handleiding

versie dec. 2008

Leunis Padmos

Beginnen met SharpEye voor overzetters van gescande Traditionele bladmuziek naar Klavar. (versie dec. 2008)

- + een pagina over ‘Grijze noten die niet verwijderd kunnen worden’(pag. 9).
en de inhoud van de handleiding ‘SharpEye 2 Bladmuzieklezer’(pag.11).
En een boekenlijst (pag. 12).
Wiegelied van Brahms trad. notatie (pag.13).

Er wordt gebruik gemaakt van het Wiegelied van Brahms dat ook in ‘Beginnen met KlavarScript’ gebruikt wordt, alleen met dit verschil dat in deze uitvoering van Wiegelied een aantal fouten zijn aangebracht !

De traditionele notatie, met bewust aangebrachte fouten, die voor het scannen bedoelt is staat op pag. 13.

1. Algemeen.

Allereerst een summier beschrijving van de bewerkingsvensters die getoond worden als SharpEye gestart wordt.

Als SharpEye gestart is zie je twee plaatsen waarin muziek getoond gaat worden.

- **De beeldscan** (beeldvenster onder in het scherm): de trad. muziek die door de scanner gescand wordt (kopie van het origineel) verschijnt in dit onderste venster als een **Tiff- bestand**. (dit bestand moet worden opgeslagen omdat anders het lezen van de trad. muziek niet werkt.
- **De muziekscan:** dat is de weergave van de gelezen muziek die daarboven verschijnt. **SharpEye of mro bestand**.

In de gelezen muziek moeten de fouten, in vergelijking met de beeldscan, die bij het lezen van de muziek door SharpEye zijn ontstaan, worden verbeterd. De fouten die een ritmeverstoring binnen een maat veroorzaken worden met een blauwe pijl ◀ bij die maat aangegeven.

In het origineel staan een aantal vast terugkerende fouten, ook al omdat die er deels bewust zijn aangebracht. Hieronder een lijstje van de te verwachten fouten die na het scannen en lezen kunnen voor komen

- Maat 0:   beschadigde kwartnoot in de linkerhand (d wordt niet herkend); blauwe pijl.
- Maat 2:   beschadigde kwartnoot in de linkerhand (d wordt niet herkend); blauwe pijl.
- Maat 3:   ook hier wordt een kwartnoot in de linkerhand (g) niet herkend; waarschijnlijk wordt dat veroorzaakt door de vingerzetting in de kwartnoot daarboven. Ook kan het hier mogelijk zijn dat de rechterhandnoot b niet herkend wordt. Ook kan deze noot (b in de rechterhand) met een te lange stok blijven staan; blauwe pijl.
- Maat 5:   in de rechterhand wordt de G-sleutel niet herkend; oorzaak is de maatnummering die aan de sleutel vast zit.
- Maat 6:   in de linkerhand een beschadigde halve noot (cis die niet herkend wordt) en in de pedaalbalk een beschadigd rustteken dat ook niet herkend wordt; blauwe pijl.
- Maat 7:   in de linkerhand wordt het eerste akkoord (e-c) met een vlag uitgevoerd (koppeling met de noot met vlag daarboven).
- Maat 9:   in de rechterhand wordt ook hier de G-sleutel niet herkend en in de linkerhand verschijnt een blauwe pijl en een grijze noot omdat in deze maat de telling

niet klopt; vlekjes achter de 1° halve noot van de linkerhand (b) veroorzaken een dubbel verlengingspunt.

- Maat 10: ook in deze maat klopt de telling niet; vlekjes achter de 1° halve noot in de rechterhand (a.); verlengingspunt achter de fis in de rechterhand; accent onder de d.
  - Maat 13: in de rechterhand wordt de G-sleutel niet herkend.
  - Maat 14: beschadigde halve noot (d met verlengingspunt) in de pedaalbalk die niet herkend wordt; blauwe pijl.
  - Maat 16: beschadigde halve noot (d) in de pedaalbalk die niet herkend wordt; blauwe pijl.
- Het kan voor komen dat er bij een tweede keer scannen en lezen van de muziek, of misschien ook op een andere scanner wat andere fouten verschijnen.
  - Een voorbeeld hiervan is b.v. dat de vingerzetting die hier achter de noten geplaatst is er voor kan zorgen dat de noot een verlengingspunt krijgt, een vingernummer als rustteken wordt gezien of dat kruisen in het begin van de notenbalk niet herkend worden.

Ook bij SharpEye geldt, evenals bij het werken met KlavarScript, dat in verband met de controle, er bij de overzetter een redelijke kennis van de traditionele notatie aanwezig moet zijn.

Voordat er gestart wordt met het scannen van de muziek ‘Wiegelied van Brahms’ eerst nog een paar opmerkingen over het gebruik van de linker en rechter muisknoppen in SharpEye, omdat het in het begin wennen is op de juiste manier met deze knoppen om te gaan.

Onderstaande informatie (in kleur) eerst doorlezen en daarna nogmaals goed lezen als punt **5. repareren** aan bod is.

1. **Het selecteren van de verschillende symbolen in de muziek gebeurt met de Linker muisknop.**
 Na selectie een symbool (noot of rustteken) verschijnt ook een rood menu boven in het scherm.
 Met dezelfde linker muisknop kun je dan in dat rode menu een ander symbool kiezen om een geselecteerd symbool te wijzigen (repareren).
 Ook kun je op deze manier een geselecteerd symbool verwijderen door op delete te klikken.

2. **Het plaatsen van een nieuw symbool gebeurt met de Rechter muisknop.**
 De volgorde is dan dat je eerst met de rechter muisknop in een leeg gedeelte van de muziek klikt om de beeldscan met de muziekscan te koppelen. (de beeldscan vertoont dan een pijlcursor (►) of een grijze noot die met de cursor in de muziekscan meebeweegt.
 Ook verschijnt nu een groen menu met symbolen boven in het scherm.

*Het volgende is niet persé nodig maar kan handig zijn:
 Als er op een gegeven ogenblik aan de cursor in de muziekscan een grijze noot gekoppeld is kun je met de Linker muisknop op lala in het groene menu klikken om de grijze noot in een kruis (+) te veranderen.
 Dat voorkomt dat er per ongeluk een verkeerde noot in de muziek geplaatst wordt.*

3.Het plaatsen van een nieuw symbool gaat dan als volgt:
 Klik met de Linker muisknop op het symbool in het groene menu dat je wilt plaatsen en zet dat dan op de juiste plaats in de muziek met de Rechter muisknop.

Als er toch nog onbeantwoorde vragen bestaan kun je eventueel in de inhoud van de handleiding van 'SharpEye 2 Bladmuzieklezer' zoeken (pag. 11).

2. Map aanmaken.

Maak eerst een map aan waar de verschillende bestanden die in SharpEye worden gemaakt, kunnen worden opgeslagen. In verband met de koppelingen die SharpEye tussen de bestanden maakt, moeten deze bestanden in deze map bij elkaar blijven.

(de koppeling tussen beeldscan en muziekscan is anders niet meer mogelijk).

Let op ! In de map die b.v. onder 'muziek' aangemaakt wordt en die b.v de naam Wiegelied 1 krijgt worden alle 3 bestanden opgeslagen (Wiegelied.tiff; Wiegelied.mro en Wiegelied.mid). Deze bestanden worden in deze volgorde gemaakt.

Iedere keer als er een bestand met Save as.... opgeslagen moet worden, goed op letten dat het bestand naar de map Wiegelied 1 gaat.

Je voorkomt daar mee dat een bestand niet meer is terug te vinden.

Misschien ten overvloede: alle drie de opgeslagen bestanden kun je alleen bij elkaar zien staan als je de map onder Windows selecteert!

3. SharpEye starten en de muziek scannen.

In het algemeen geldt dat, de trad. muziek die gescand wordt, redelijk van drukwerk moet zijn.

Onderbroken lijnen van de balk en de stokken eventueel repareren.

Maatlijnen aan het begin en eind van de muziekbalk repareren! Niet aanwezige maatlijnen zorgen er voor dat SharpEye extra lege balken aanmaakt !

Een blanco rand van ~ 1 á 1,5 cm tussen muziek en paginarand is een voorwaarde voor het juist scannen van de muziek.

ALLEEN IN DIT GEVAL (Wiegelied) DUS DE AANGEBRACHTE FOUTEN OP DE TE SCANNEN PAGINA NIET REPAREREN !

- Start SharpEye.
- Plaats pagina 13 met de daarop afgedrukte trad. muziek op de scanner en zorg er voor dat de muziek zo recht mogelijk ligt (eventueel recht snijden).
- Klik met de linker muisknop op de scan knop . Nu verschijnt het menu van de scanner waar de instellingen gemaakt kunnen worden.
- De volgende instellingen zijn belangrijk:
- **Scanmodus:** stel deze modus in op een **zwart-wit scan**. Dat kan worden aangegeven als, lijntekenen; Line art; Bi-level; One bit per pixel (1 bpp); Black text of iets dergelijks.
- **Resolutie:** 300 dpi.
- Klik nu met de linker muisknop op de Preview knop (voorlopige scan).
- Pas de stippelijnen aan, met de linker muisknop ingedrukt, zodat tekst en randen zo veel mogelijk worden afgesneden. Titel van de muziek niet afsnijden in verband met het terugvinden van de trad. muziek.
- Klik nu met de linker muisknop op de scanknop.

Na enige tijd verschijnt de gescande muziek (beeld) in het beeldvenster. Mocht de muziek een weinig schuin staan dan is dat geen bezwaar omdat SharpEye dat wel corrigeert.

- Voordat deze beeldscan door SharpEye gelezen kan worden moeten we er voor zorgen dat deze beeldscan is opgeslagen.
- Kies File → Save Image As en sla het bestand onder de naam Wiegelied en als Tiff bestand op in de vooraf aangemaakte map. Een Tiff bestand is kleiner dan een BMP bestand en daarom geschikt om eventueel met e-mail te versturen.
- De Tiff bestanden in SharpEye zijn gecomprimeerd volgens CCITT Group 4(2d) Fax norm.

4. Lezen van de beeldscan.

Door nu met de linker muisknop op de blauwe pijl te klikken wordt de beeldscan gelezen. Onder in SharpEye is nu in procenten te zien hoever het lezen van de muziek gevorderd is.

Bij 100 % verschijnt de gelezen muziek (muziekscan) boven het beeldvenster en onder in het beeld worden dan 12 à 16 rhythm warnings aangegeven.

Door nu de muziekscan met de schuifbalk te verplaatsen kom je blauwe pijltjes tegen die aangeven in welke maat de fouten voorkomen. Dat is b.v. het geval in maat 0, 2, 3, 6, 7, 8, 9, 10, 13, 14, 15 en 16 (kan per scan variëren).

Het gaat hier om een aantal in Wiegelied vast voor komende ritme fouten zoals in het lijstje op pag. 1 wordt vermeldt en een aantal spontane fouten.

5. Allereerst repareren van de ritme fouten (rhythm warnings; blauwe pijlen ◀).

Vooraf is het volgende van belang.

Door met de rechter muisknop in muziekscan te klikken worden de muziekscan en de beeldscan met elkaar gekoppeld en door op het rode kruis in de beeldscan te letten kun je beeld en muziekscan vergelijken.

Mocht er bij deze actie een cursor verschijnen met daaraan een gekoppelde grijze noot dan kun je nog een keer met de linker muisknop op la-la in het groene menu klikken om te voorkomen dat er een niet gewenste noot geplaatst wordt.

De cursor is nu een .

- **Maat 0:** Een beschadigde kwartnoot (d) in de linkerhand; Deze niet herkende noot plaatsen gaat als volgt :
  1. Klik, indien nodig, met de rechter muisknop in de gelezen muziek zodat het groene menu boven de muziek verschijnt.
  2. Klik dan weer met de linker muisknop op de kwartnoot (onder de blauwe pijl) in het groene menu (noot wordt lichtgroen).
  3. Ga nu met de cursor naar de plaats waar de noot geplaatst moet worden (zie ook het rode kruis in de beeldscan).
  4. Klik nu met de rechter muisknop.
  5. Als de notenstok de verkeerde richting (stem) heeft wordt dat als volgt hersteld:
  6. Klik met de linker muisknop op de betreffende noot en klik daarna met de linker muisknop op het eerste linkse (bovenste) symbool, onder in het rode menu.
*Vergeet niet dat de richting van de notenstok erg belangrijk kan zijn !!
Zeker als er sprake is van een aantal melodielijnen in de muziek.
Het kan voor komen dat SharpEye dan geen onderscheid kan maken.*

- **Maat 2:** Hier hetzelfde recept. (eventueel van te voren de stokrichting in het groene menu aangeven; ook onder).
- **Maat 3:** Ook hier hetzelfde als in maat 0 en 2; g in de linkerhand plaatsen (indien nodig).
  1. Het vingernummer 4 wordt gezien als een blokje dat een niet bedoelde rust aangeeft !
Eventueel verwijderen door met de linker muisknop aan te klikken en op delete te drukken.
  2. Om een te lange stok van de rechterhand b (heeft waarschijnlijk geen invloed op het vertalen in KlavarScript) toch te verwijderen ga je als volgt te werk:
  3. Klik met de linker muisknop op de noot met de te lange stok (b) en druk op delete. Nu kan op de nu bekende manier de noot weer geplaatst worden.
  4. Als de linkerhand g er niet staat, opnieuw plaatsen.
- **Maat 4:** Zie maat 3 (indien nodig).
- **Maat 6:** Hier een beschadigde noot (cis) in een akkoord (1e linkerhand akkoord) die niet herkend wordt. Het repareren van een akkoord gaat iets anders omdat de noten van een akkoord in één lijn moeten liggen en aan elkaar gekoppeld moeten worden:
  1. Klik met de linker muisknop op het symbool onder de knop in het groene menu.
  2. Klik daarna met de **rechter** muisknop op de plaats van de ontbrekende noot (let ook op rode kruis in de beeldscan). De noten e en cis zijn nu met elkaar gekoppeld ! Als je een noot van dit akkoord met de linker muisknop aanklikt zal de aangeklikte noot **rood** kleuren en de gekoppelde noot **donkerrood**.
- **Maat 6:** Een beschadigde kwartrust in de pedaalbalk die niet herkend wordt. Het plaatsen van deze rust gaat als volgt:
  1. Klik met de linker muisknop op het kwartrustteken in het groene menu en plaats het rustteken met de rechter muisknop op de juiste plaats in de muziek.
- **Maat 7:** Overbodig rustteken verwijderen.
- **Maat 8:** Zie 7.
- **Maat 9:** Om de telling (ritme) in deze maat weer in orde te krijgen moeten de verlengingspunten verwijderd worden:
  1. Klik met de linker muisknop op de 1^e noot (b) in de linkerhand.
  2. Klik nu met de linker muisknop in de cirkel van het symbool onder de knop in het rode menu
- **Maat 10:** ook in deze maat klopt de telling niet:
  1. Ook hier het verlengingspunt verwijderen.
- **Maat 13:** Een kwartnoot op de plaats van de voortekens verwijderen (indien nodig).
- **Maat 14:** De basnoot (d) met verlengingspunt die hier niet gelezen wordt als volgt plaatsen:
(Misschien ten overvloede, maar mocht de beeldscan niet mee bewegen dan klik je met de rechter muisknop in een leeg deel van de muziekscan en met de linker muisknop op la-la om te voorkomen dat de grijze noot die aan de cursor vastzit per ongeluk geplaatst wordt).

1. Je kunt zien dat er in de pedaalpartij een open noot (halve noot) met verlengingspunt geplaatst moet worden.
2. Klik nu met de linker muisknop ook weer in het groene menu op de open noot (halve noot). Zoek met behulp van het rode kruis in de beeldscan de juiste plaats en klik op de rechter muisknop.
3. Staat de noot, omdat er nog geen lijntjes waren getekend, op de verkeerde plaats dan kan deze noot alsnog in verticale richting verschoven worden, door met ingeklikte linker muisknop op de betreffende noot deze op de juiste plaats te schuiven. Eventueel ook de stokrichting wijzigen.
4. Nu ontbreekt het verlengingspunt nog. Het verlengingspunt plaats je door met de linker muisknop op de betreffende basnoot te klikken en in het rode menu ook weer met de linker muisknop op het punt onder de lege cirkel van het derde linker symbool te klikken.
  - **Maat 16:** Hier geldt hetzelfde maar dan zonder verlengingspunt.
  - Maat 14 en 16: de stokken van deze basnoten, indien nodig, in de juiste richting plaatsen zoals in maat 0.
  - Onderaan in het monitorbeeld worden nu 0 rhythm warnings aangegeven.

6. Verdere controle en reparatie.

Bewerk eventuele andere ritme fouten en controleer daarna alle maten zeer nauwkeurig op andere (niet ritmische) fouten.

In maat 5 zie je nu b.v. dat de G-sleutel niet gelezen wordt wat te maken heeft met de maatnummering die aan de G-sleutel vast zit.

- **Maat 3:** Accent symbool bij de laatste rechterhandnoot (b) in deze maat verwijderen (indien nodig).
  1. Klik met de linkermuisknop op deze noot (b) . Klik daarna op het accent symbool onder de halve noot in het rode menu.
- **Maat 4:** Zelfde als in maat 3 (indien nodig).
- **Maat 5:** De G-sleutel plaats je nu door, zo nodig, met de rechter muisknop in een leeg gedeelte van de muziekscan te klikken.
  1. Klik dan met de linker muisknop op de G-sleutel in het groene menu en dan weer met de rechter muisknop in de muziekscan op de juiste plaats.
- **Maat 6:** Accent symbool bij rechterhand noot (e) verwijderen (indien nodig).
- **Maat 7:** In deze maat wordt in de linkerhand de open noten (halve noten) van het akkoord, met een vlag getoond. Blijkbaar heeft dat geen invloed op de telling, maar voor de zekerheid wijzigen we deze noten in een normale halve noten.
  1. Klik daarvoor met de linker muisknop op dit akkoord.
  2. Klik nu ook weer met de linker muisknop op de halve noot in het rode menu en de noot in de muziekscan wordt aangepast.
- **Maat 7:** In de rechterhand staan nu nog 2 noten (c en b) die niet zijn doorverbonden (waarschijnlijk niet belangrijk voor KlavarScript)
  1. Klik met ingedrukte Ctrl knop en met de linker muisknop de beide noten aan.
  2. Klik nu, met de linker muisknop, op het onderste deel van het tweede symbool links in het rode menu.
- **Maat 9:** Een eventueel accent boven de eerste noot in de rechterhand heeft verder op het ogenblik geen invloed op de vertaling in Klavar (als in plaats

van een Midi-bestand een MusicXML-bestand gemaakt wordt wel), maar volledigheidshalve verwijder je het accent (indien nodig).

1. Klik met de linker muisknop op deze noot en klik daarna in het rode menu op het accentsymbool onder in het menu (onder de halve noot).
  - **Maat 9:** Ook in deze maat ontbreekt de G-sleutel in de rechterhand.
    1. Plaatsen zoals in maat 5.
    2. Als ook de voortekens (2 kruizen) ontbreken, plaats dan eerst 1 kruis met de linkermuisknop. Klik daarna met de linker muisknop op dat kruis en daarna op de 2 kruizen in het rode menu.
    3. Eventuele niet bedoelde accent symbolen verwijderen.
  - **Maat 10:** Als onder de laatste noot (d) in deze maat een accent teken staat wordt die als volgt verwijderd: klik op de noot met de linker muisknop en klik daarna ook met de linker muisknop op het accent teken onder de open noot in het rode menu.
(*Verwijderen van dit accentteken is bij een Midi-bestand niet zo belangrijk, maar wel bij een Music XML-bestand !*).
  - **Maat 12;** Accent symbool verwijderen.
  - **Maat 13:** Ook in deze maat de G-sleutel plaatsen. Ook eventuele voortekens (2 kruizen).

Waarschijnlijk door een wat te vette afdruk van de kruisen kan het mogelijk zijn dat die opnieuw geplaatst moeten worden.

In het algemeen geldt voor het plaatsen van meerdere kruisen en mollen het volgende: Staat er in een maat b.v. 1 kruis of mol dan klik je met de linker muisknop op het overgebleven kruis of mol en daarna met de linker muisknop op het juiste aantal kruisen of mollen in het rode menu.

Staan er in een maat helemaal geen kruisen of mollen dan moet er eerst met behulp van het groene menu 1 kruis of mol geplaatst worden, waarna de verdere bewerking weer gebeurt zoals hierboven beschreven.

Hierna de muziek nog een keer extra controleren op eventueel andere fouten.

Door op File → Play of op de zwarte pijl aan de rechterkant van de werkbalk te klikken kun je de muziek ten gehore brengen om te luisteren of er toch nog fouten in staan.

Let op! :de muziek wordt gestart waar je een noot in een maat van de muziek met de linker muisknop aangeklikt hebt.

Met kan de muziek per maat worden afgespeeld.

7. Muziekscan opslaan

Als na het repareren en het beluisteren alles wordt goed bevonden wordt deze muziek als SharpEye bestand (mro. bestand) opgeslagen:

Let er op dat je de juiste map hebt!

- Klik op File→Save Music As (mro. bestand).
- Ook weer als wiegelied.

8. Midi bestand aanmaken

Als laatste stap wordt er nu een Midi bestand van de muziek gemaakt.

Ook hier op de juiste map letten!

- Klik op File → MIDI → Save As (midi- bestand). Let op juiste map !
- Kies ook hier weer voor de naam Wiegelied.
- In KlavarScript kan ook een MusicXML-bestand gemaakt worden. Het voordeel is dan dat er meer symbolen dan in een midi-bestand gelezen worden.

Dit Midi bestand kan nu voor verdere bewerking in Transcript; KlavarSript of in Klavarpublisher geladen worden.

9. Een mogelijkheid om meerdere pagina's te koppelen

Het koppelen van een aantal pagina's in een muziekstuk wordt in de grote handleiding van SharpEye beschreven.

Maar hierna alvast een manier om dat te doen in een stap voor stap beschrijving:

Hierbij wordt uitgegaan van drie pag. gescande trad. bladmuziek: **pag.1.mro ;pag.2.mro en pag.3.mro.** (pag staat natuurlijk voor de naam van het muziekstuk).

- Laad pag.1.mro van de muziekscan opnieuw. Klik op het **M** symbool (Open SharpEye music file) en selecteer pag.1.mro. Openen.
- Als er nog muziek op het scherm staat wordt de vraag gesteld: Replace; Append; of Cancel.
- Klik op **Replace** (vervangen).
- Open nu op dezelfde manier pag.2 en klik dan na dezelfde vraag op **Append** (aansluiten).
- Pag.2 wordt nu aan pag.1 gekoppeld.
- Pag.3 wordt nu ook weer geladen en met **Append** aan pag. 2 en 1 gekoppeld. Maar nu volgt ook nog de vraag: Your music is unsaved, wat bedoelt is voor de eerste 2 pagina's en nu niet interessant is.
- **Klik daarom op O.K.**

Alle pagina's zijn nu aan elkaar gekoppeld en daarom sla je nu deze gekoppelde pagina's, met behulp van Save Music as opnieuw op onder **Pag.mro** (pag. zonder cijfer omdat je anders één van de vorige pagina's kan overschrijven!!).

- Nu pas maak je van dit gehele mro- bestand een MIDI bestand of MusicXML- bestand dat je dan in KlavarScript kunt laden.

Let op !!

Het koppelen van pagina's moet ook toegepast worden als er sprake is van een losse Coda.

In dat geval moet de Coda apart gescand worden en later aan de voorgaande balken gekoppeld worden !!

Dit apart scannen wordt gedaan door in de trad. muziek het betreffende gedeelte te selecteren met cursor + Shift en daarna b.v. met de naam Code op te slaan.

Daarna wordt dit gedeelte gelezen en later aan de muziek gekoppeld.

Natuurlijk is er bij SharpEye een uitgebreide handleiding waar je meer informatie over het werken met SharpEye kunt vinden. Ook bestaat er van deze handleiding (versie Mrt. 2004) een Nederlandse vertaling (iets gedateerd) die ook op de Website van de KVN staat. Voor de inhoud zie pag. 11.

Leunis Padmos.

Grijze noten die niet verwijderd kunnen worden

Deze pagina, staat ook in SharpEye 2 Bladmuziek Lezer !

Daar kunnen verscheidene oorzaken voor zijn:

Verticale uitrichting

Soms zijn noten die tegelijkertijd moeten klinken niet verticaal uitgericht. SharpEye kan een aantal maten vinden waar dit gebeurt, maar niet allemaal. Je kunt een aantal noten verplaatsen om daar achter te komen. Als de nootkoppen elkaar duidelijk overlappen, of de nootstokken liggen heel dicht bij elkaar, wordt aangenomen dat deze noten tegelijkertijd klinken. Wat minder komt het tegenovergestelde voor, dat noten die gescheiden moeten klinken, genoeg overlap hebben om SharpEye in de war te brengen.

Akkoorden die als aparte noten worden ingevoerd

Het is b.v. mogelijk om twee of meer $\frac{1}{4}$ noten zo te plaatsen dat zij op een akkoord lijken. Echter zal SharpEye deze noten als aparte noten beschouwen wat het ritme patroon zal verstoren (◀).

Ontbrekende noten in akkoorden

Als SharpEye in het midden van een groep noten, die bij elkaar horen een noot mist, is het niet voldoende om de noot met de juiste duur te plaatsen. Dan moet deze noot bij de groep gevoegd worden.

Rusten in de verkeerde stem of notenbalk

Dit is normaal gesproken alleen een probleem als er een aantal stemmen in één notenbalk voorkomen. SharpEye verwacht dat de rusten in een stem horizontaal zijn uitgericht met de dichtstbijzijnde noten in die stem. Je kunt een rust naar boven of beneden verplaatsen om je te verzekeren dat dit het geval is. Het is ook mogelijk dat de rust in de verkeerde balk geplaatst wordt waar hij dichterbij de verkeerde dan bij de juiste noot staat. In dat geval zal deze rust verwijderd moeten worden en zal een nieuwe rust in de juiste notenbalk geplaatst moeten worden.

Verboden samenvallende tekens

Het kan gebeuren dat een teken door een ander teken bedekt wordt. Als nootkoppen erg dicht bij elkaar staan, kan een verlengingspunt bij een noot bedekt worden door een andere

nootkop. Of een rust kan bedekt worden door een ander teken. Als je niet kan vinden wat het probleem is, kun je een aantal tekens verwijderen tot je ontdekt wat er aan de hand is.

Niet complete stemmen

Als er twee stemmen in één balk voorkomen en één van de stemmen is niet compleet (hiermee wordt bedoeld dat er niet genoeg noten en rusten in de maat voorkomen om de maat te vullen) een aantal noten grijs gekleurd zullen zijn. Als noten in dezelfde verticale richting zijn uitgelijnd als noten in de andere stem, zal SharpEye dat accepteren maar als ze niet uitgelijnd zijn, niet. In onderstaande figuur een eenvoudig voorbeeld. Om de achste noot weer zwart te maken kun je in de bovenste stem rusten toevoegen.

SharpEye is hier nauwgezetter in dan sommige andere programma's, maar het verlaagt in grote mate de kans dat er fouten in het uiteindelijke MIDI bestand staan zonder dat je dat hebt gezien.

Inhoud Handleiding SharpEye 2 Bladmuziek lezer.

Introductie	3
Systeem eisen	
Installatie	
Korte beschrijving	
Opwaarderen vanaf versie 1	4
Algehele werking	5
Muziekvenster en beeldvenster	
Scannen	6
Opslaan, laden en bewerken van een beeldscan	7
Lezen van een beeldscan	
Muziek bewerker	9
Luisteren naar de muziek	
Opslaan van muziek bestanden	
Opslaan als een Midi-bestand	
Opslaan als een NIFF-bestand	
Opslaan als een MusicXML-bestand	11
Opslaan van een partituur van meerdere bladzijden	12
Opslaan van een partituur van meerdere bladzijden (batch processing)	
Andere mogelijkheden (Options menu)	12
De muziek bewerker	13
Wat er wel en niet kan	
Eenvoudige muziekbewerker	14
Waarschuwingen over ritme problemen	
Controleren van de ritmische analyse	15
Selecteren van tekens (symbolen)	
Verwijderen van tekens	16
Veranderen van tekens	16; 17
Verplaatsen van tekens	18
Maken van nieuwe tekens	
Samenvoegen van notenbalken	19
Muziek bewerkingsmenu	
Onregelmatige systemen	20
Bewerkingswijzen	21
Toetsenbord sneltoetsen	22
Problemen en tips	23
Introductie	
Beperkingen bij herkennen van het muziekschrift	
Beeldkwaliteit	
Tips en technieken	
Grijze noten kunnen niet verwijderd worden!	24
Beelden van ongebruikelijke bronnen	25
Zwarte rechthoeken in plaats van muziekttekens	
Verdere informatie	26
Website	
Aanmelden van fouten in SharpEye	
Erkenning	
Een aantal veel voorkomende Engelstalige muziektermen	27

Boeken die gebruikt kunnen worden voor het overzetten van muziek.

- HANDLEIDING voor het overschrijven van muziek uit de TRADITIONELE notatie naar KLAVARSKRIBO. W.J. Kaasjager Cat.nr 24269 (StichtingKlavarskribo)
- Tipboek Muziek op papier (basistheorie trad. notatie) ISBN 90-76192-02-2 van Hugo Pinksterboer (Boekhandel; Zie ook www.tipbook.com).

Aanbevolen.

- Eventueel: EENVOUDIGE ALGEMENE MUZIEKLEER van Bernard Nelleke. ISBN 90-71673-01-4. (Boekhandel)
- Eventueel: ALGEMENE MUZIEKLEER voor Klavarskribo W.J. Kaasjager. Cat.nr. 12600. (Stichting Klavarskribo).

Voor verdere informatie over SharpEye zie de grote handleiding bij SharpEye of een vertaling in het Nederlands uit 2004 (zie ook website KVN).

Leunis Padmos

leunis.padmos@hetnet.nl

Wiegelied

f - fis
c - cis

Brahms

The image displays a musical score for the piece 'Wiegelied' by Johannes Brahms. The score is written for three staves: a treble clef staff, a bass clef staff, and a lower bass clef staff. The key signature is one sharp (F#) and the time signature is 3/4. The music is divided into measures, with measures 1 through 16 numbered in boxes. Fingerings are indicated by numbers 1-5. The score includes various musical notations such as notes, rests, and dynamic markings like 'p' (piano). The piece concludes with a double bar line at the end of measure 16.